

Jurycommentaar schrijfwedstrijd Schrijfretraite.nl

Gaan we zeggen dat het niet makkelijk was? Nee, dat doen we niet, want nadat we eenmaal tot de longlist van 20 waren gekomen, leek de rest bijna vanzelf te gaan. De juryleden hadden, onafhankelijk van elkaar, dezelfde vijf verhalen op hun favorietenlijstje staan. Ook over de winnaar waren we het snel eens. Enige discussie was er over de 'ranking' van de nummers 2 tot en met 5, maar ook daar kwamen we ongeschonden uit.

Dus vooruit met de geit:

Anneke Koelewijn is met 'De dam' door alle drie de juryleden tot winnaar uitgeroepen. Unaniem dus. Wat maakt dit verhaal zo goed?

Met heel weinig middelen weet de schrijfster een bijzondere sfeer op te roepen; het verhaal intrigeert. Nergens worden emoties benoemd, maar toch is er sprake van een groot, voelbaar verdriet en een zekere machteloosheid. Is er wellicht iemand – een kind, een geliefde - verdronken in zee? In het beeld van de dam die zich steeds verder uitstrekt in zee zit een zekere hunkering, het 'reiken' naar iets buiten het eiland, buiten zichzelf óf de wens (alsnog) iets te keren. De emotie wordt kenbaar gemaakt door de handeling - 'show don't tell' – en het bouwen van de dam in de nacht is een prachtig beeld dat past bij de robuuste Hidde met zijn bak vol rammelende keien. Er zit een mooi kalm ritme in het verhaal, al zijn de tweede en derde alinea wat staccato door de eentonige zinsbouw; hier valt winst te behalen. De laatste alinea geeft weer hoe verdriet, begrip en machteloosheid in enkele woorden kunnen worden getroffen. Maar al te vaak zijn we tegengekomen dat een eindzin het verhaal samenvat of al te zeer duidt, maar daar is 'Hij loopt naar buiten en legt zijn hand even op de warme motor van de tractor' allesbehalve een voorbeeld van.

Wat betreft de nummers twee tot en met vijf (en eigenlijk tot en met twintig): deze verhalen blonken allemaal op enkele punten uit maar schoten toch op ander gebied net te kort of raakten de jury nét niet genoeg.

'Gocart' van Andrea Kluitmann zat 'De dam' het dichtst op de hielen. Ook in dit verhaal is sprake van een groot gegeven – hoe het in het leven kan lopen – dat zonder effectbejag wordt neergezet. En ook hier een sublieme eindzin: 'Hij zei niet veel.' Er valt weinig op 'Gocart' aan te merken maar 'De dam' raakte de jury net wat meer.

Het suggestieve plot van 'Tik tik', geschreven door Annette Verspoor, sprak de jury erg aan. Heerlijk hoe de dames – wederom soepel neergezet zonder te uitgesproken emotie – besluiten Oom om te leggen. De setting (kippenboerderij, pension) is leuk en een zin als '...waar ze het zwijgen tussen haar ouders proefde in het taaie vlees.' mag er zijn. Toch vliegt het verhaal hier en daar wat uit de bocht: "Vrijheid' was het eerste woord dat haar lippen vormden op dit stukje land in zee.' Een wat gezochte, te uitleggerige zin. Net als: 'Ze zuigt de zilte lucht in haar longen.' Net over het clichérandje. En 'ze ruikt de geur' is er eentje die we in veel varianten zijn tegengekomen.

'Vlieland' van Chloë Dyckmans is een gedicht. Het zit vol mooie beelden en spannende zinnen. '...je had net de krant gekocht en zei: vandaag zullen we met twee zijn, en je ging op zoek naar waar jij zou kunnen ontbijten.' Een heel mooi dwingend ritme leidt naar de pijnlijke afloop – de teleurgang van de liefde. De jury is benieuwd hoe het in proza zou klinken en hoopt meer van Chloë te lezen.

'Kantooreiland' van Hester van Gent doet denken aan *The Office*. Absurd en droogkomisch; territoriumdrift op de vierkante meter. Het verliezen van veiligheid en herwinnen hiervan (een soort gecontroleerde wanhoop) binnen een kantoor wordt trefzeker weergegeven. 'Het is afwachten' is

ook een voorbeeld van een fijne eindzin; het geeft de hele lethargische kantoorcultuur weer. De jury vond het verhaal in het middenstuk wat uitleggerig: 'Maar nu waren de schotten weg, en zag en hoorde hij veel meer.' En de vele observaties in ditzelfde stuk doen het verhaal wat inzakken.

Kortom: we zagen veel moois en we zagen veel potentie. De winnaars willen we niet alleen een dikke pluim geven, maar raden we vooral aan het schrijven serieus te blijven nemen. We hebben zelf veel plezier beleefd aan deze wedstrijd. Jullie hopelijk ook.

Silvester de Ruig, Lili de Ridder en Maaïke Molhuysen